

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Regeling van de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport, de Minister van Justitie en Veiligheid en
de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
van 22 december 2021, kenmerk 3282678-1019927-WJZ,
houdende wijziging van de Tijdelijke regeling maatregelen
covid-19 in verband met het sluiten van winkels achter de
securitycheck en enkele andere wijzigingen

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Minister van Justitie en
Veiligheid en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Handelende in overeenstemming met de Ministers van Economische Zaken en
Klimaat en van Infrastructuur en Waterstaat;

Handelende in overeenstemming met het gevoelen van de ministerraad;

Gelet op de artikelen 58e, eerste lid, 58h, eerste lid, en 58r, tweede lid, aanhef en
onder a, van de Wet publieke gezondheid;

Besluit:

Artikel I

De Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 4.a1 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel y vervalt "vóór de securitycheck".
2. In onderdeel mm wordt na "training" ingevoegd "die".
3. Onderdeel tt komt te luiden:

tt. locaties voor cursussen en trainingen die noodzakelijk zijn voor de uitoefening
van beroep en locaties waar opgelegde educatieve maatregelen ter bevordering
van de rijvaardigheid of geschiktheid worden ondergaan.

B

Bijlage 1 wordt als volgt gewijzigd:

1. "het verlenen van zorg, jeugdhulp en (maatschappelijke) ondersteuning, evenals de productie en transport van medicijnen en medische hulpmiddelen" wordt vervangen door "het verlenen van zorg, jeugdhulp en (maatschappelijke) ondersteuning, dierenartsen en paraveterinair, evenals de productie en transport van medicijnen en medische hulpmiddelen".

2. "Noodzakelijke processen in de voedselketen, waarmee bedoeld wordt de medewerkers in supermarkten, bakkerijen, slagers, vis- en groenteverkoop en andere winkels die de verkoop van levensmiddelen als primaire doel heeft. Ook andere medewerkers die noodzakelijke processen in de voedselketen uitvoeren behoren hiertoe, zoals de distributieketen, industrie en boeren die het werk van eerdergenoemde medewerkers mogelijk maakt." wordt vervangen door "noodzakelijke processen in de voedselketen, zoals de medewerkers in supermarkten, bakkerijen, slagers, vis- en groenteverkoop en andere winkels die de verkoop van levensmiddelen als primaire doel hebben. Ook andere medewerkers die noodzakelijke processen in de voedselketen uitvoeren behoren hiertoe, zoals de distributieketen, industrie en boeren die het werk van eerdergenoemde medewerkers mogelijk maken;"

3. "medewerkers van nieuwsmedia gericht op de informatievoorziening aan de samenleving" wordt vervangen door "medewerkers media en communicatie ten behoeve van informatievoorziening aan de samenleving".

4. "noodzakelijke overheidsprocessen bij het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen en rechterlijke macht gericht op dienstverlening aan burgers. Hierbij gaat het om het democratisch proces en volksvertegenwoordigers, het betalen van uitkeringen en toeslagen, uitgifte van vergunningen, reclassering, gerechtsdeurwaarders, burgerzaken, consulaten en ambassades, justitiële inrichtingen, forensische klinieken, Immigratie- en Naturalisatiedienst en Dienst Terugkeer en Vertrek" wordt vervangen door "noodzakelijke overheidsprocessen bij het Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen en de rechterlijke macht, gericht op dienstverlening aan burgers. Hierbij gaat het om het betalen van uitkeringen en toeslagen, uitgifte van vergunningen, reclassering, gerechtsdeurwaarders, burgerzaken, consulaten en ambassades, justitiële inrichtingen, forensische klinieken, noodzakelijke processen in de asielketen en (uitvoerings)organisaties die werkzaam zijn binnen de justitie- en strafrechtketen".

5. "onmisbare facilitaire of ondersteunende functies ten behoeve van een van bovenstaande cruciale beroepsgroepen. Hierbij gaat het om schoonmaak, reparatie, beveiliging, handhaving, toezicht en ICT" wordt vervangen door "onmisbare facilitaire of ondersteunende functies ten behoeve van een van bovenstaande cruciale beroepsgroepen, zoals schoonmaak, reparatie, beveiliging, handhaving, toezicht en ICT".

6. Onder vervanging van de punt aan het slot door een puntkomma wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:

- democratische processen (Staten-Generaal, provinciale staten, gemeenteraden en waterschapsbesturen), zoals vergaderingen door en verkiezingen van volksvertegenwoordigers.

Artikel II

Deze regeling treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

H.M. de Jonge

De Minister van Justitie en Veiligheid,

F.B.J. Grapperhaus

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

K.H. Ollongren

Toelichting

1. Algemeen

Strekking

Deze regeling wijzigt de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 (Trm). Deze regeling is gebaseerd op de ingevolge de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 geldende bepalingen van de Wet publieke gezondheid (Wpg).

Pijlers van de bestrijding van de epidemie

Vanwege het virus gelden over de periode van ruim anderhalf jaar reeds ingrijpende maatregelen, die zijn gebaseerd op drie pijlers:

- een acceptabele belasting van de zorg – ziekenhuizen moeten kwalitatief goede zorg kunnen leveren aan zowel covid-19-patiënten als aan patiënten binnen de reguliere zorg;
- het beschermen van kwetsbare mensen in de samenleving;
- het zicht houden op en het inzicht hebben in de verspreiding van het virus.

Deze pijlers zijn ook voor de maatregelen van deze regeling uitgangspunt. Daarnaast geldt als uitgangspunt het sociaal-maatschappelijk perspectief gericht op het beperken van economische en maatschappelijke schade op korte termijn, aandacht voor structurele maatschappelijke en economische schade en het voorkomen dat de lasten onevenredig neerslaan bij bepaalde groepen.

2. Epidemiologische situatie

Het Outbreak Management Team (OMT) heeft naar aanleiding van de 134^e bijeenkomst geadviseerd over het algemene beeld van de epidemiologische situatie, de ontwikkeling van het reproductiegetal en de verwachting voor de komende weken, ook ten aanzien van de verwachte ziekenhuis- en intensivacare-(IC-)bezetting en mede gelet op de ontwikkeling van de vaccinatiegraad en de verwachtingen ten aanzien van de verschillende virusvarianten. Voor een aan dat OMT-advies door het kabinet ontleend overzicht van de epidemiologische situatie en het verloop daarvan wordt verwezen naar de toelichting op de Regeling van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, van 18 december 2021, houdende wijziging van de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19 in verband met verzwaring van de maatregelen¹ (hierna: de regeling van 18 december 2021).

3. Hoofdlijnen van deze regeling

Met deze wijziging wordt ook de niet-essentiële detailhandel na de securitycheck op luchthavens gesloten voor publiek. Naar aanleiding van het Tweede Kamerdebat van 21 december 2021 heeft het kabinet de gemaakte uitzondering op sluiting van de niet-essentiële detailhandel na de securitycheck op luchthavens heroverwogen en is de toezegging gedaan ook de niet-essentiële detailhandel na de securitycheck op luchthavens te sluiten.

¹ Stcrt. 2021, 50593.

Niet-essentiële detailhandel is onder meer detailhandel die niet hoofdzakelijk is gericht op de verkoop van levensmiddelen voor mens of dier en de verkoop van essentiële goederen inzake zorg en welzijn. Alleen winkels die in hoofdzaak (meer dan 70% omzet, pre-lockdown) levensmiddelen (eten en drinken), drogisterijartikelen (zelfhulpgeneesmiddelen, persoonlijke verzorgingsartikelen – *niet zijnde* cosmetica en parfums - en schoonmaakmiddelen) en diervoeding verkopen, kunnen openblijven voor het publiek. Bij het vaststellen van het 70%-criterium gaat het om de feitelijke situatie over langere tijd. Niet-essentiële detailhandel, zoals kledingwinkels, elektronikawinkels, speelgoedwinkels, tabakwinkels, bloemenwinkels, boekhandels en juweliers zijn dus gesloten.

Cruciale beroepen

Tevens worden met deze regeling enkele wijzigingen aangebracht in de lijst van cruciale beroepen. Deze aanpassingen worden doorgevoerd nu deze abusievelijk achterwege waren gebleven, in lijn met aanpassingen die in januari 2021 in de Trm werden doorgevoerd. Ter uitvoering van de tijdens het debat van 21 december 2021 aangenomen motie² van het lid Van der Plas worden dierenartsen en paraveterinair en aan de lijst met cruciale beroepen toegevoegd.

4. Noodzakelijkheid en evenredigheid

In paragraaf 3 is toegelicht welke onderdelen van de Trm bij de inwerkingtreding van deze wijzigingsregeling gewijzigd worden.

OMT-advies

Voor een meer uitgebreide beschrijving van het OMT-advies naar aanleiding van de 134^e bijeenkomst zij verwezen naar de regeling van 18 december 2021. In het kader van deze wijziging is relevant dat het OMT heeft geadviseerd om 'tijd te kopen' voor de boostercampagne, en de uitgangspositie van de zorg te verbeteren door de verspreiding van de omikronvariant te vertragen, de huidige avondlockdown uit te breiden, aangevuld met de eerder geldende maatregelen, onder meer door de sluiting van niet-essentiële winkels.

Zoals in de regeling van 18 december 2021 uitvoerig gemotiveerd, dient het aantal contacten zoveel als mogelijk te worden teruggebracht tot een beperkt aantal contacten. Ook dient het aantal reisbewegingen aanzienlijk te worden beperkt. Deze maatregelen zijn noodzakelijk om de verspreiding van de omikronvariant te vertragen. Doel is om deze tijd te benutten om iedereen een booster te geven die dat wenst en daarmee zo goed mogelijk beschermd wordt tegen deze variant. Daarvoor wordt de boostercampagne geïntensiveerd en versneld. Ook wordt hiermee tegelijkertijd de uitgangspositie van de zorg verbeterd. Het OMT heeft in zijn advies naar aanleiding van de 134^e bijeenkomst aangegeven dat de omikronvariant zich ook in Nederland zeer snel verspreidt, waarbij er steeds meer besmettingen in Nederland worden opgelopen. Daarnaast blijkt uit de modellering dat niet uitgesloten kan worden dat de snelle verspreiding leidt tot een hoge piek in ziekenhuis- en IC-opnames waarbij de capaciteit van de Nederlandse gezondheidszorg overschreden wordt.

De afweging die het kabinet heeft gemaakt ten aanzien van luchthavens is dat mensen die zich bevinden aan de 'airside', zoals het gebied achter de douane genoemd wordt, daar niet primair komen om te winkelen, maar om te vliegen.

² Tweede Kamer 2021-2022 25295, nr. 1692.

Uit voorzorg en met het oog op de drukte op de luchthavens rond de feestdagen heeft de minister-president in het debat van 21 december 2021 aangegeven, in lijn met de wens van de Kamer, de niet-essentiële detailhandel na de securitycheck op luchthavens net als de niet-essentiële detailhandel in de rest van Nederland te sluiten. De niet-essentiële detailhandel na de securitycheck verschilt in haar aard en qua bezoekersstromen in die winkels namelijk maar beperkt van reguliere winkels. Gezien de huidige epidemiologische situatie is het van belang ook het aantal contactmomenten terug te dringen in niet-essentiële detailhandel na de securitycheck. Met de sluiting van deze winkels wordt beoogd dat mensen die zich op een luchthaven bevinden niet meer dan strikt noodzakelijk met elkaar in contact komen. De sluiting van niet-essentiële detailhandel draagt hieraan bij, omdat hiermee wordt voorkomen dat publiekstromen ontstaan van en naar winkels en binnen winkels. Met het sluiten van de niet-essentiële winkels na de securitycheck op luchthavens lopen mensen daar dan ook minder door elkaar heen en wordt gezorgd voor minder personeel op de luchthaven. Met het beperken van contacten dat wordt gerealiseerd door het sluiten van de niet-essentiële winkels kan het aantal besmettingen dat op luchthavens kan ontstaan worden beperkt. Dit is in lijn met de wens van de Tweede Kamer. Rekening houdend met de epidemiologische omstandigheden die het OMT heeft benoemd, acht het kabinet deze aanscherping proportioneel.

5. Regeldruk

Er zijn voor burgers en bedrijven (vrijwel) geen kennisnamekosten van de sluiting van winkels achter de securitycheck op luchthavens. Aangezien er sprake is van volledige sluiting van niet-essentiële winkels, is de benodigde tijd hier kennis van te nemen nihil, en de kennisnamekosten dus ook. Wel heeft deze aanscherping gevolgen voor ondernemers die hun locaties en systemen moeten aanpassen. Er zullen verder ondernemers zijn die op het laatste moment schema's van werknemers moeten omzetten. Tot slot moeten er kosten worden gemaakt om communicatiekanalen naar klanten aan te passen.

Artikelsgewijs

Artikel I

Onderdeel A

Dit onderdeel regelt de sluiting van winkels achter de securitycheck op luchthavens en herstelt een aantal punten in artikel 4.a1, dat bepaalt dat alle publieke plaatsen gesloten zijn voor publiek en welke locaties daarvan uitgezonderd zijn.

In het eerste subonderdeel is geregeld dat de uitzondering op de verplichte sluiting voor publieke plaatsen voor winkels achter de securitycheck op luchthavens niet langer geldt. De uitzondering gold al niet voor winkels voor de securitycheck. Op grond van onderdeel y geldt de sluitingsplicht uit artikel 4.a1, aanhef, dus niet voor luchthavens als geheel, maar wel voor (niet-essentiële) winkels op de gehele luchthaven. Voor winkels op luchthavens geldt verder hetzelfde als daarbuiten. Zo mogen winkels na de securitycheck bijvoorbeeld wel open zijn voor zover zij onder één van de uitzonderingen voor winkels vallen.

In het tweede subonderdeel wordt een louter redactionele wijziging doorgevoerd.

In het derde subonderdeel wordt een aantal dubbele uitzonderingen verwijderd. Locaties waar theorie-examens worden afgenomen die noodzakelijk zijn voor het mogen besturen van een vervoermiddel of voor de uitoefening van het beroep van rijinstructeur, keurmeester voor de periodieke keuring van motorrijtuigen, tachograaftechnicus of LPG-technicus zijn reeds uitgezonderd in de onderdelen mm en pp. Locaties waar theoretische nascholingscursussen als bedoeld in artikel 156r van het Reglement rijbewijzen plaatsvinden of locaties waar theoretische bijscholing als bedoeld in artikel 12b, eerste lid, van de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993 plaatsvinden zijn eveneens reeds uitgezonderd op grond van onderdeel mm. De zinsnede "met uitzondering van cursussen en trainingen" was per abuis opgenomen en vervalt daarom.

Onderdeel B

De bijlage met cruciale beroepen, zoals die gold in januari 2021³, is met de herintroductie van de bijlage met cruciale beroepen per 19 december 2021 in de Trm onbedoeld beperkter opgenomen dan voorheen.⁴ Dit onderdeel herstelt dit. Ter uitvoering van de tijdens het debat van 21 december 2021 aangenomen motie⁵ van het lid Van der Plas worden dierenartsen en paraveterinairen aan de lijst met cruciale beroepen toegevoegd.

Artikel II Inwerkingtreding

Het kabinet doet een beroep op de spoedprocedure van artikel 58c, derde lid, Wpg. Het doorlopen van de standaardprocedure, zoals opgenomen in artikel 58c, tweede lid, Wpg zou tot gevolg hebben dat de regeling op haar vroegst een week na vaststelling en gelijktijdige overlegging aan beide Kamers in werking kan treden op 30 december 2021. De bepalingen dienen gezien de epidemiologische situatie echter zo spoedig mogelijk in werking te treden. De inwerkingtreding van deze regeling is vastgesteld op de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst. Gestreefd wordt naar inwerkingtreding met ingang van 23 december 2021. Vanwege de vereiste spoed wordt daarbij afgeweken van de zogeheten vaste verandermomenten en de minimuminvoeringstermijn van drie maanden. De regeling wordt binnen twee dagen na vaststelling aan beide Kamers der Staten-Generaal overgelegd. De regeling vervalt van rechtswege indien de Tweede Kamer binnen een week na de toezending besluit niet in te stemmen met de regeling.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

H.M. de Jonge

³ Stcrt. 2020, 66909 en Stcrt. 2021, 2338.

⁴ Stcrt. 2021, 50593.

⁵ Tweede Kamer 2021-2022 25295, nr. 1692.